

O que un Erasmus en Italia nos ensinou sobre ensinar (mellor)

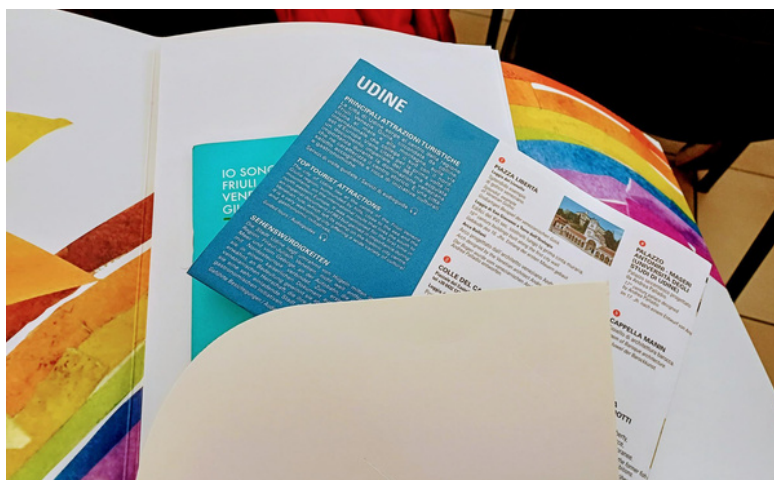
Do 11 ao 15 de marzo de 2025, tiven a sorte de participar nunha experiencia Erasmus+ na cidade de Udine, no nordeste de Italia. Alí asistimos a un curso estruturado para docentes titulado "Interxeracional, Benestar e Enfoque Holístico na Aprendizaxe", organizado pola Università delle LiberEtà del FVG, institución pioneira no ámbito da educación de adultos e da formación permanente.

Esta formación desenvolveuse no marco da Semana Internacional de Estudantes Adultos e reuniu a profesionais de diferentes países europeos para compartir metodoloxías, intercambiar mellores prácticas e promover un modelo de ensino máis integrador, humano e centrado no alumnado. Dende o primeiro día quedou claro que este curso non era outro máis: era unha invitación a repensar a nosa forma de ensinar... e aprender.

E aínda que todo isto aconteceu a máis de 2.000 km da casa, o que máis me sorprendeu foi o moito que tivo que ver esta experiencia con Cedeira. Porque as boas ideas, se están ben adaptadas, poden desenvolverse aínda mellor nun terreo coñecido.

De Udine a Cedeira

Que fixemos alí?

Cada día era diferente, pero igualmente estimulante. Faláronnos de:

- Como facilitar a aprendizaxe interxeracional (si, iso de que os mozos lles ensinan aos maiores a usar o teléfono... pero con estrutura e obxectivos).
- Estratexias para que o alumnado adulto adquira autonomía dixital, algo moi necesario cando falamos de persoas que, moitas veces, non medraron coa tecnoloxía ao alcance dos dedos.
- Técnicas de relaxación e mindfulness aplicables á aula, ideais para comezar ou rematar a clase con boa enerxía (ou polo menos sen estrés).
- O enfoque holístico da aprendizaxe, que considera que non só importa o que se aprende, senón tamén como se vive o proceso.
- E, por suposto, moitas ideas prácticas sobre inclusión, motivación e flexibilidade.

Tamén visitamos outros centros de educación de adultos, intercambiamos ideas e reflexionamos sobre as nosas propias prácticas docentes. Non foi un adestramento en "receitas" como é habitual. Foi máis ben unha invitación a mirar as cousas doutro xeito... mesmo o que xa facemos ben.

**Cofinanciado por
la Unión Europea**

E que ten que ver todo isto con Cedeira?

Pois moito. Como sabedes, a delegación de Cedeira da Escola Oficial de Idiomas de Ferrol é un pequeno centro, situado nunha localidade costeira na que viven unhas 6.500 persoas. Aquí, a vida vai a un ritmo diferente. Hai confianza entre veciños, historias que se cruzan en cada clase e un alumnado adulto tan diverso como interesante. Coñecemos mozos que traballan na hostalería, adultos que queren viaxar, nais que buscan novas oportunidades laborais e xubilados con ganas de seguir aprendendo. Nese sentido, a realidade de Cedeira encaixa perfectamente con moitas das ideas xurdidas en Udine. Aquí tes algúns exemplos do que queremos facer nas nosas aulas

Aprendizaxe entre xeracións

E se un estudante de 30 anos axuda a un mozo de 65 a facer unha presentación dixital en inglés? E se o que aprenden se basea na cooperación? Queremos crear dinámicas de co-aprendizaxe, sobre todo no uso da tecnoloxía, onde todos poidan aportar algo.

Autonomía dixital (sen medo e sen présa)

En Cedeira, algúns alumnos e alumnas non están moi familiarizados coa tecnoloxía dixital. E iso non ten por que ser un problema se introducimos as ferramentas aos poucos, acompañamos o proceso e celebramos cada paso.

Reforzaremos o uso de ferramentas sinxelas pero útiles (como Padlet, Canva, Google Docs...) sempre cun enfoque práctico e adaptado.

O benestar emocional como punto de partida

Non podemos ensinar (ou aprender) ben se estamos tensos. Por iso queremos introducir pequenos xestos que conecten a clase cun estado máis relaxado: exercicios de respiración, exercicios de mindfulness, ou simplemente comezando por preguntar: "Como estás hoxe?"

Enfoque holístico

Non todo é gramática ou vocabulario. En Cedeira sabemos que a conexión humana entre profesorado e alumnado marca a diferenza. Queremos promover un tipo de aprendizaxe que valore as emocións, o contexto persoal e a historia de cada alumno.

Isto inclúe respectar os ritmos, ofrecer apoio cando sexa necesario e recoñecer os logros, grandes e pequenos.

**Cofinanciado por
la Unión Europea**

Conclusión: aprender a transformar

Adestrar en Udine non foi só unha experiencia agradable (que si). Foi unha suave sacudida, unha oportunidade de mirar as nosas aulas dende fóra, e volver con máis ganas de mellorar o que facemos cada día.

Porque ensinar en Cedeira é unha bendición, pero tamén unha responsabilidade. E agora, grazas a Erasmus+, temos novas ferramentas, máis inspiración e un impulso renovado para seguir facendo das nosas aulas espazos vivos, humanos e transformadores. Entón, se estás pensando en apuntarte ao inglés... agora é un bo momento 😊.

Motivación a través da flexibilidade

O alumnado adulto queren sentir que o que aprenden ten sentido para as súas vidas. Polo tanto, apostamos por ofrecer tarefas máis personalizables, que permitan a elección de temas, formatos variados e, sobre todo, ofrecer máis liberdade sen perder a nosa dirección.

Unha escola máis inclusiva e aberta

Inspirado no Deseño Universal para a Aprendizaxe (UDL), queremos que todos, independentemente do seu nivel de aprendizaxe ou experiencia previa, se sintan benvidos e capaces. Isto non só beneficia aos estudantes actuais, senón que abre a porta a que máis persoas en Cedeira se animen a aprender idiomas.

Fernando Luaces, profesor de inglés na Sección de Cedeira da EOI de Ferrol

Cofinanciado por
la Unión Europea